

El president de la Xunta parla des del seu reducte gallec

Fraga Iribarne: "El PSOE va d'una fallida ètica a una altra de més gran"

Sembla que al vell 'lleó de Villalba' li han llimat les dents. Aquells rugits que provocaven recels en els demòcrates i alegria en els autoritaris s'han apagat i Manuel Fraga Iribarne s'ha 'amagat' a Galícia per preparar la seva retirada... o el nou desembarcament a Madrid.

A punt de fer 69 anys, el president de la Xunta de Galícia passeja la seva majoria absoluta amb la mateixa energia amb què disparava decrets sobre premsa, inaugurava paradors nacionals o enviava policies a reprimir manifestacions. La darre-ra campanada ha estat *caçar* a llaç 150 policies nacionals i convertir-los en el germen de la Policia Autònoma gallega, alhora que imprimeix una frenètica activitat a l'administració, perquè allò que agrada a aquest home, mescla a parts iguals de gallec i basca, és treballar i fer treballar.

Don Manuel, però, té temps per a tro-nar contra la gestió dels socialistes en el govern de l'estat, mentre eludeix curiosament i sòbriament qualsevol anàlisi sobre les formes d'actuar del seu successor en el Partit Popular, José María Aznar. En l'entrevista realitzada per EL TEMPS, Fraga Iribarne torna a reivindicar el bipartidisme —obsessió heretada dels seus temps d'ambaixador a Londres— a l'estat espanyol, blasma el PSOE en la tasca de govern, qualifica de *bunyol* la direcció de les cooperacions espanyoles en el golf Pèrsic i passa de puntetes per tot el que té a veure amb la marxa del Partit Popular. Fa la impressió que aquest home que confessa la seva admiració per l'elefant, pels Reis Catòlics, per Wagner, per *El Quixot* i per les dones en general, s'ha atrinxerat al seu mas gallec per distanciar-se de la política d'estat i preparar una anunciada retirada per quan acabi el mandat al cap del govern autònom de Galícia. ¿Serà que el sanguini ex-líder de la dreta post-franquista espanyola ha decidit d'una vegada ser cap d'arengada en comptes de cua de lluç?

—¿Quin canvi ha experimentat la comunitat autònoma des de la presa de possessió com a president de la Xunta?

—El tema més important és que, des-

Manuel Fraga.

"El meu govern té el màxim interès de millorar les relacions amb els països de parla catalana".

"La gestió socialista del 82 fins ara, no té res a veure amb el famós programa màxim".

"L'Exercito Guerrilleiro és totalment marginal i no té suports".

"El futur d'Espanya passa per la formació de dos grans alternatives".

El bipartidisme, en l'eix del seu pensament polític.

prés de dos anys d'absència, Galícia té un govern autònom, recolzat per una majoria parlamentària absoluta, és a dir, per un mandat popular que ha restablert la confiança i la seriositat de la política i de l'administració de Galícia.

—*¿Pensa vostè que Galícia està en les mateixes condicions que les altres autonomies en la, diguem-ne, cursa cap a Europa? ¿D'alguna manera no s'està marginant a Galícia?*

—Galícia participa seriosament en tots els fòrums regionals europeus, defensa a Madrid i a Brussel·les una participació més important de les regions en la política comunitària, que ja no és política exterior, i també la creació d'un Senat europeu representatiu de les regions d'Europa. S'ha creat, amb l'acord entre la Xunta i la iniciativa privada, una Fundació Galícia-Europa que manté una oficina a Brussel·les i nombroses activitats d'informació i promoció.

—*¿Com qualificaria les relacions —si és que n'hi ha— econòmiques/institucionals de Galícia amb els països de parla catalana?*

—Galícia participa, sobretot, per raons òbvies, en les activitats de la Conferència de Regions Perifèriques Marítimes, i en particular del seu Arc Atlàntic, i en l'organització de regions frontereres. Però té el màxim interès igualment, per raons migratòries i per altres d'interès comú, de millorar les relacions esmentades.

—*L'aparició recent del terrorisme a Galícia, ¿a què pensa que respon?*

—És totalment marginal i sense suport. A banda d'això, les víctimes mortals del darrer atemptat van ser els mateixos terroristes.

—*¿Què opina de la gestió socialista darrerament?*

—Una primera opinió correspon als mateixos socialistes: és evident que la gestió que va de 1982 fins a l'actual no té res a veure amb el famós programa

Cinc observacions, de fora estant

1 L'abstenció ha estat important. Però pot ser fruit no tant d'una *despolitització* com de la celebració dels comicis en diumenge, cosa que no passa en altres llocs.

2.- La *confederalitat* basca, on cada territori té el mateix nombre de representants (25), fa que el vot d'un alabès (250.000 habitants) valga pel de tres guipuscoans (que en són 650.000) i per sis o set biscaïns (que són milió i quart). Si a sobre s'aplica la llei d'Hont, és fàcil concloure que garantir un escó a Alaba es molt senzill (basten uns 2.000 vots) i que la distribució dels dos últims es decideix per unes dotzenes o, fins i tot, per unes poques desenes de vots.

3.- El PNB dels temps de Garaikoetxea -tot i que anava en perjudici de la seva representació- va ampliar el

nombre de parlamentaris de 60 a 75. Això encara afavoreix més la presència de les minories que, altrament, serien extraparlamentàries o insignificants (el cas d'Unión Alvesa, és el més clar: sense confederalitat i amb vot proporcional, no hi seria).

4.- La resta de l'anàlisi és senzilla: PNB i la dreta espanyola recuperen gran part del seu pes real, malgrat la subsistència d'EA i l'escissió

del PP alabès (que cap altra cosa és la Unió Albesa). Caldria saber fins a quin punt Damborenea ha contribuït (tot i el seu fracàs) al del PSE-PSOE. Estava *cantat* el manteniment de HB, encara que la seva pèrdua de vots directes és molt significativa, tractant-se d'un electorat no ja fidel, sinó *fanàtic*. El mateix es pot dir del partit de Garaikoetxea, cada dia més prop de la descomposició. La baixa d'Euskadiko Ezkerra, finalment, és el fruit d'una *esquizofrènia* entre el seu nacionalisme i els seus *socialisme internacionalista* (ara com ara ja no serveix el mot *comunisme*). Entre uns plantejaments nacionals a mig camí de PNB i EA, i uns postulats programàtics més aviat propis del PC-IU, la coherència és difícil.

i 5.- El PNB torna a ser el guanyador clar, en mig de

tanta força política. Ha de fer govern, però amb el PSE-PSOE. Primer, perquè cal una majoria absoluta a prova d'una eventual entrada de HB a la Cambra. Segona, perquè no sembla normal pactar amb EA i EE, que van clarament a la baixa; menys encara amb EA, perquè seria *donar ales* a qui disputa més directament al mateix espai electoral, que precisament té un vol cada vegada més curt.

El que passa és que, si en el 86 el pacte PNB-PSOE era des de la igualtat, ara el predomini del primer és clar. I la conseqüència ha de ser una pèrdua de poder dels socialistes en l'executiu resultant. Per això Ramon Jáuregui sembla que no continuarà: no només ha perdut, sinó que sembla un polític massa *important* per a conformar-se amb un paper més secundari.

Robert Pastor

Solchaga, ¿l'home del consens?

El Congrés dels Diputats va viure dimarts passat una situació insòlita: tots els grups parlamentaris, llevat del Grup Popular, es van posar d'acord amb el ministre d'Economia, Carlos Solchaga, a negociar i, si es pot, a consensuar la pròxima Llei de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i la del Patrimoni. Finalment i després de nombroses giragonses i converses de passadís, Solchaga va aconseguir aïllar la dreta i aparèixer com un home de pactes fins i tot amb la difícil missió de convèncer IU-IC i no solament amb els socis del *bloc institucional*, és a dir CiU, CDS i PNB. L'èxit enforteix la posició política de Carlos Solchaga davant de la pròxima remodelació del govern i sobretot davant del 32 Congrés del PSOE. Ara resulta que el ministre és capaç d'obtenir un cert suport de l'esquerra parla-

mentària i no només del centre-dreta i apareix enfrontat en un tema clau amb la dreta-dreta. Un veritable regal polític.

Des del punt de vista pràctic la cosa no és tan senzilla. Una nova llei tributària no pot sortir al carrer sense el suport dels populars, que representen al cap i a la fi un important segment de la població i de l'empresariat. Els eixos bàsics de les lleis fiscals han de tenir el suport general de les forces polítiques per a poder obtenir l'acceptació social imprescindible. Si el PP i algunes associacions properes, com l'Institut d'Estudis Econòmics, denuncien la llei resultant com a injusta, regressiva i fins incostitucional, als contribuents espanyols, poc decantants d'entrada a pagar al fisc, els serà fàcil trobar raons morals i recursos tècnics per a evadir impostos. D'això es val el PP per a forçar les coses

fins a l'extrem.

Cal tenir en compte un altre aspecte. Les tres reunions que Felipe González ha mantingut amb José María Aznar han servit perquè el PP matemàtic i fins i tot abandonés la seva oposició tallant a alguns aspectes de la política governamental, com per exemple la referent al golf Pèrsic o a la construcció d'Europa. De mica en mica, el PP s'ha atrinxerat en l'oposició a la política econòmica del govern, i d'alguna manera aquest és el seu darrer reducte després que l'estratègia de pactes del PSOE ii hagi menjat no només els possibles socis, com al CDS, sinó part del seu terreny. I a més és un terreny en el qual José María Aznar es pot lluir personalment com a expert en qüestions fiscals i tributàries.

Josep M. Sanmartí

màxim ni amb les promeses electorals del PSOE quan estava en l'oposició. Tot ha estat rectificat; la política exterior (OTAN), la política econòmica (monetarisme), la teoria de l'estat (del federalisme al centralisme), la relació amb els sindicats, etc. Els resultats, els tenim aquí: anem de reajustament en reajustament, de rectificació en rectificació, d'una fallida ètica a una altra de més gran. Esperem el resultat final, que va cap a una autèntica crisi de credibilitat, a una vertadera crisi de societat.

—*¿I sobre l'actuació espanyola en el conflicte del golf Pèrsic?*

—La participació en la defensa de l'ordre internacional i de l'economia era inevitable. Ara s'ha de participar amb protagonisme no verbal en la solució de fons, la confrontació entre països rics i el Tercer Món. Espanya, per ella i per Iberoamèrica, hauria de tenir molt a dir. Dit això, la direcció de l'operació mateixa ha estat un bunyol: vaixells inadequats, sistema de transmissions desbordat, ordres incompatibles amb l'èxit de l'operatiu.

—*Després de la pràctica desaparició del CDS, la pujada del PP al País Basc*

"L'administració de Galícia ha recuperat la confiança i la seriositat".

i la manca d'entesa entre els grups a l'esquerra del PSOE, ¿pensa que el bipartidisme, model britànic, té alguna oportunitat a Espanya?

—El camí és el més lògic. Com sempre, l'esquerra va per davant en la seva casa comuna i fins i tot ha aconseguit, de moment, reassegurar-se amb nombrosos (per al país) pactes marginals; però el futur, sempre ho he dit, és la formació de dos grans alternatives; excepte que s'estime més la *italianització* (cosa de la qual, amb raó, es parla), a l'inrevés, de la nostra vida política.

—*La dreta, representada pel PP,*

¿gaudeix de bona salut? ¿Ja és una alternativa al PSOE disposada i preparada per a governar un país que porta vuit anys de socialisme?

—Així ho espero; i continuaré ajudant tot el que pugui per aconseguir-ho.

—*¿Xoca d'alguna manera la seva concepció de Galícia amb la del Partit Popular en l'estat?*

—En absolut, penso que és una de les seves realitzacions més reeixides.

—*Les mesures preses per José María Aznar en el PP català, ¿apunten a una crisi del partit en aquesta comunitat autònoma, o pensa vostè que és el començament d'un relleu a la basca a Catalunya?*

—Em limito a fer-los costat, com en tot el que fa la nostra direcció nacional del Partit Popular.

Així de laconic es mostra el president de la Xunta en analitzar la marxa del seu partit. En aquest cas, ¿els silencis són clamors o és que Fraga Iribarne s'ha desentès de la política general del PP per dedicar-se a reforçar el seu fortí particular a Galícia i per preparar un nou desembarcament a Madrid?

José Miguel García Mateache

Fraga Iribarne està satisfet amb el seu treball en la Xunta.